

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/37/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3216204348
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Svitana, PhD
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3216204348.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Radoslava Svitana, PhD. a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Viery Škultétyovej, v spore žalobcu: DHL Global Forwarding (Austria) GmbH, so sídlom Airportstrasse 1, 2401 A., B., číslo v registri spoločností: A. XXXXXX, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou Majeriková & Partners s.r.o., so sídlom Kupeckého 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 917 440, proti žalovanej: C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XXX/X, XXX XX F. G. F., právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Zuzana Čížová, s.r.o., so sídlom J. Jesenského 69, 957 01 Bánovce nad Bebravou, IČO: 36 789 925, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 11. novembra 2022, č. k. 2C/4/2016-1280, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vo výroku I. určil, že Dohoda o vyporiadaní časti bezpodielového spoluvlastníctva manželov zo dňa 04.11.2014, uzatvorená medzi žalovanou a manželom žalovanej, H. D., nar. XX.XX.XXXX, zavkladovaná Okresným úradom Bánovce nad Bebravou, katastrálnym odborom pod č. I. XXXX/XXXX zo dňa 14.11.2014 – XXXX/XX je voči žalobcovi právne neúčinná. Vo výroku II. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania, vrátane trov konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konania o návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia a alternatívnom návrhu na čiastočné zrušenie neodkladného opatrenia, v rozsahu 100 %, a to do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady týchto trov, ktoré vydá súdny úradník súdu prvej inštancie.

1.1 Rozhodnutie zdôvodnil tým, že rozsudkom č. k. 6C/103/2012-12 zo 07.02.2013, právoplatným dňa 05.03.2013, bolo zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, žalovanej a jej manžela, za trvania manželstva. Dňa 04.11.2014 uzavreli žalovaná a jej manžel Dohodu o vyporiadaní časti bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Podľa článku IV bod 1 tejto dohody predmetné nehnuteľnosti nadobúda do svojho výlučného vlastníctva žalovaná s tým, že žalovaná v celom rozsahu preberá aj záložné práva viaznuce na týchto nehnuteľnostiach. Krajský súd Eisenstadt rozsudkom pre zmeškanie č. k. 4 CG 257/11 k-42 zo dňa 25.08.2014 uložil žalovanému, označenému ako D. J. vlastník: H. D., J. E. XXXX/XX, K. F. G. F., povinnosť uhradiť žalobcovi sumu 58 169,70 eur spolu s úrokmi vo výške 8,00 % nad základnou úrokovou sadzbou od 21.12.2011 a náklady konania. Vyšší krajský súd Viedeň ako odvolací súd rozhodnutím č. k. 13 R 234/14y zo dňa 19.01.2015 zamietol odvolanie označeného žalovaného a uložil mu povinnosť zaplatiť žalobcovi náklady konania.

1.2 V exekučnom konaní o vymozenie sumy 58 169,70 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 5Er/93/2015 a na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 2CoE/180/2016, Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 2ECdo/10/2017 zrušil uznesenia krajského aj okresného súdu z dôvodu, že pred vydaním poverenia súdному exekútorovi mal byť v zmysle nariadenia Brusel I, resp. nariadenia Brusel I bis, návrh na vykonanie exekúcie doručený povinnému do vlastných rúk. Následne Okresný súd Bánovce nad Bebravou uznesením č. k. 5Er/93/2015-554 z 9.2.2018 exekúciu zastavil a Krajský súd v Trenčíne toto rozhodnutie potvrdil uznesením č. k. 6CoE/31/2018-638 z 31.07.2018. Okresný súd Banská Bystrica uzneseniami z 28.08.2019 sp. zn. 4Ecud/1/2019 a 4Ecud/2/2019 vyhlásil rozsudok pre zmeškanie vydaný Krajským súdom Eisenstadt sp. zn. 4 Cg 257/11 k-42 zo dňa 25.08.2014 a uznesenie vydané Vyšším krajským súdom Viedeň sp. zn. 13 R 234/14y zo dňa 19.01.2015 za vykonateľné v Slovenskej republike a následne dňa 09.03.2020 vydal poverenie na vykonanie exekúcie súdному exekútorovi JUDr. Ladislavovi Ďorďovičovi ml. Okresný súd Trenčín uznesením sp. zn. 40OdK/268/2022 zo dňa 05.08.2022 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka H. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXX/X, XXX XX F. G. F.. Žalobca si v konkurznom konaní prihlásil pohľadávku vo výške 126 200,25 eur.

1.3 Ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že na jeho dopyt správkyňa konkurznej podstaty L. M. N. oznámila, že do vlastníctva dlžníka H. D. (manžela žalovanej) patrí len osobné motorové vozidlo Škoda Felícia so súpisovou hodnotou 100,- eur. Iný majetok sa jej nepodarilo zistiť. Vyšetrovateľ OR PZ Bánovce nad Bebravou uznesením pod ČVS:ORP-212/VYS-BN-2015 zo dňa 11.10.2016 zastavil trestné stíhanie, ktoré bolo začaté pre prečin poškodzovania veriteľa (kde poškodeným mal byť žalobca), lebo skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. V predmetnom trestnom konaní znalkyňa O. C. P. v záveroch znaleckého posudku č. XX/XXXX uviedla, že za sledované obdobie by podnikateľský subjekt H. D. bol schopný uspokojiť pohľadávku veriteľa vo výške 58 169,70 eur s príslušenstvom, pričom v znaleckom posudku je uvedený iba účtovný stav majetku. Zároveň uviedla, že pokiaľ by chcela stanoviť všeobecnú hodnotu majetku, bolo by potrebné k daným dátumom vykonať inventúru všetkých položiek majetku a ohodnotiť jednotlivé položky majetku znalcami z príslušného odboru.

1.4 Právne súd prvej inštancie posúdil vec podľa ustanovení § 42a ods. 1 až ods. 3, § 42b ods. 1 až ods. 4, § 116 Občianskeho zákonníka a § 166h ods. 1, ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov, a dospel k záveru, že žalobca preukázal existenciu vymáhateľnej pohľadávky voči dlžníkovi H. D., manželovi žalovanej. Nestotožnil sa s námietkou žalovanej, že rozhodnutia Krajského súdu Eisenstadt sp. zn. 4CG 257/11k - 42 a Vyššieho krajského súdu Viedeň sp. zn. 13 R 234/14y nesmerujú proti jej manželovi, ale proti inému subjektu. Poukázal pritom na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 2CoE/292/2019-269 zo dňa 28.05.2020, ako aj na závery Krajského súdu v Trenčíne v uznesení č. k. 19CoE/39/2015-92 zo dňa 27.06.2015 a v uznesení č. k. 2CoE/180/2016-384 zo dňa 25.08.2016, že v prejednávanej veci ide o cudzí exekučný titul, označenie účastníka konania, ktorému bola uložená povinnosť, zodpovedá spôsobu označovania sporových strán v štáte vydania exekučného titulu. Je však z neho dostatočne zrejmé, že ide o fyzickú osobu – podnikateľa, čomu nasvedčuje aj uvedenie mena povinného H. D. v označení žalovaného.

1.5 Žalovaná v relevantnom období pracovala ako zamestnankyňa vo firme svojho manžela, podľa jej vyjadrenia mala na starosti vystavovanie faktúr a účtovné náležitosti, pričom vedela o pohľadávke žalobcu. Pokiaľ žalovaná poukazovala na znalecký posudok O. C. P., súd prvej inštancie konštatoval, že znalkyňa vychádzala iba z účtovného stavu majetku a sama v posudku uviedla, že pre stanovenie všeobecnej hodnoty majetku by bolo potrebné ohodnotiť jednotlivé položky majetku znalcami z príslušného odboru. Podľa súdu prvej inštancie nemožno v tomto konaní vychádzať zo zistenej účtovnej hodnoty majetku dlžníka, ktorá mohla byť diametrálne odlišná od reálneho stavu a od všeobecnej hodnoty. Tvrdenie žalovanej o zostávajúcom majetku niekoľkonásobne prevyšujúcom pohľadávku žalobcu je vyvracané aj správou súdnej exekútorky Q. F. I. v exekučnom konaní sp. zn. EX 45/2015. Napokon súčasný skutkový stav je taký, že pohľadávka žalobcu nebola uhradená žalovaným ani dobrovoľne, ani v rámci núteného výkonu, pričom na majetok žalovaného je v súčasnej dobe vyhlásený konkurz a bol zistený jeho speňažiteľný majetok len v hodnote 100,- eur. Za stavu, že žalovaná neuviedla a nepreukázala žiadny iný relevantný dôvod samotného odporovaného právneho úkonu, keď všetky nehnuteľnosti bez náhrady pripadli do jej výlučného vlastníctva, mal súd prvej inštancie za to, že žalovaná neuniesla dôkazné bremeno a zákonná domnienka, podľa ktorej sa vedomosť o úmysle dlžníka krátiť veriteľa u blízkej osoby predpokladá, nebola vyvrátená.

2. Proti uvedenému rozsudku podala včas odvolanie žalovaná a navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne, prípadne aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie zdôvodnila s poukazom na § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP tým, že z vykonaného dokazovania nespochybniteľne vyplynulo, že v čase uzavretia dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov (04.11.2014) mal dlžník vo vlastníctve okrem prevádzaných nehnuteľností majetok niekoľkonásobne vyšší než žalobcom uplatňovaná pohľadávka, s ktorým podnikal a vytváral ďalšie zisky. Žalovaná vynaložila všetku starostlivosť, aby zistila, že obchodný majetok dlžníka v prípade úspešného vymoženia pohľadávky veriteľa bude postačovať na vymoženie pohľadávky veriteľa, a to bez toho, aby imanie H. D. v danom čase pocítilo akúkoľvek ujmu v rámci ďalšieho podnikania. Uzavretím dohody teda nedošlo k žiadnemu ukráteniu uspokojenia veriteľovej pohľadávky, čo žalovaná vedela a starostlivo si aj preverila.

2.1 Zistenia produkované v trestnom konaní, podporené potvrdením znalca, nie je podľa žalovanej možné vyvracať zisteniami súdnej exekútorky na základe jej dožiadania, ktoré obdržala v neúplnej forme (tak to vyplynulo z vykonaného dokazovania). Žalovaná preukázala, že ku dňu vyporiadania BSM vlastnil dlžník, teda jej manžel hnuťelný majetok v podobe vozidiel a návesov v trhovej hodnote cca 800 000,- eur, o čom predložila výpisy z evidencie vozidiel. Okrem toho vlastnil aj pohľadávky, ktoré boli v priebehu času aj zaplatené, vo výške 488 000,- eur. Pri takomto výsledku dokazovania nemožno dospieť k názoru, že žalovaná poznala úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa, resp. že nevyvrátila zákonnú domnienku. Pokiaľ sa dlžník následne zbavil uvedených vozidiel, mal žalobca z tohto sporu, ako aj z exekučných konaní dostatok dôkazov na to, aby mohol odporovať tie úkony, ktorými skutočne došlo v ďalšom období k ukráteniu žalobcu. Žalovaná poukázala na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 136/09 zo dňa 23.6.2009, podľa ktorého „ak by dlžník právnymi úkonmi zmenšoval síce svoj majetok, ale zostávajúci majetok by postačoval na uspokojenie pohľadávky veriteľov, nebolo by dôvodné vyslovovať neúčinnosť takých právnych úkonov“. Žalovaná nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že pre posúdenie, či žalobca je nositeľom práva odporovateľnosti, je rozhodujúci stav v čase rozhodovania súdu, pretože hmotné právo vyžaduje zohľadniť skutočnosti, ktoré nastali/existovali v čase vykonania právneho úkonu. Z vykonaného dokazovania podľa nej vyplynulo, že úkony, ktorými došlo k ukráteniu žalobcu, sú prevody vozidiel dlžníka, ktoré nastali po uzatvorení napadnutej dohody, týmto argumentom sa však súd v rozpore so zákonom nezaoberal.

2.2 Žalovaná ďalej zotrváva na názore, že exekúcia vedená voči jej manželovi je neprípustná, pričom v súčasnosti ani žiadna exekúcia na jeho majetok vedená nie je. Osoba označená na predmetnom rozsudku Krajského súdu Eisenstadt ako KOLENO transport, majiteľ: H. D., J. E. XXXX/XX, K. XX F. G. F., nie je jej manžel. Nezákonnosť vedenia exekúcie napokon potvrdil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý uznesením 2ECdo/10/2017-546 zrušil uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2CoE/180/2016 spolu s uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 5Er/93/2015-267 a následne bolo exekučné konanie už raz právoplatne zastavené. Povinný subjekt nebol dostatočne individualizovaný, preto predmetný exekučný titul nemal byť vyhlásený za vykonateľný v Slovenskej republike. Akákoľvek exekúcia na podklade uvedeného exekučného titulu je teda neprípustná. Žalovaná namietala, že žiaden súd neurčil, že žalobca má pohľadávku vymáhateľnú na súde voči dlžníkovi. Formálne uznanie vykonateľnosti nemôže byť považované za potvrdenie tohto tvrdenia, nakoľko inak by Exekučný poriadok neumožňoval povinným brániť sa proti neprípustnej exekúcii z dôvodu neexistencie exekučného titulu. Žalovaná zároveň akúkoľvek pohľadávku popiera, ak by ju súd mal vyhodnocovať osobitne, tak vznáša námietku premičania.

2.3 Žalovaná v odvolaní zdôraznila, že v danom prípade celý majetok patril 100 % jednému a 100 % druhému manželovi, nešlo o prevod, došlo iba k diverzifikácii majetku po zrušení BSM. O ukrátení veriteľa by sa mohlo hovoriť vtedy, keby majetok pripadajúci na dlžníka bol zmenšený, ten ale zmenšený nebol, pretože týmto vyporiadaním BSM ostal dlžníkovi majetok v hodnote 1 134 000,- eur. Napokon žalovaná uviedla, že poznala majetkové pomery dlžníka ako svojho manžela, vedela, že manželovi po vyporiadaní BSM zostáva majetok – podnik v hodnote viac ako jeden milión eur, práve týmto majetkom môže generovať ďalšie zisky a má obrat cca 250 000,- eur mesačne, teda vynaložila všetku starostlivosť, aby dospela k záveru, že neexistuje a ani nemôže existovať úmysel dlžníka uzatvorením dohody o vyporiadaní BSM ukrátiť žalobcu. Žalovaná teda má za to, že preukázala, že vynaložila dôslednú starostlivosť a bola správne presvedčená o tom, že dlžník nemal dôvod vyporiadanie BSM robiť za účelom neuhradenia pohľadávky žalobcu. Skutočnosť,

že niekoľko rokov po zrušení BSM a jeho vyporiadaní dlžník pod vplyvom psychickej ľarchy v dôsledku nezákonne vedenej exekúcie prestal mať záujem o podnikanie, nemožno pripisovať na ľarchu žalovanej.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Zdôraznil, že sumy uvedené v odporovanom právnom úkone (Dohoda o vyporiadaní BSM) boli umelo v účtovníctve „nafúknuté“ tak, aby vyvolali dojem rovnomerného vyporiadania BSM. Z uvedeného dôvodu sa dožadoval stanovenia reálnej (nie účtovnej) hodnoty deklarovaného majetku. Aj samotná znalkyňa v znaleckom posudku č. XX/XXXX skonštatovala, že „na preskúmanie všeobecnej hodnoty jednotlivých položiek hmotného majetku (cena, za ktorú by bol majetok v danom čase speňažiteľný), by bolo potrebné ohodnotiť tento majetok znalcom v príslušnom znaleckom odbore“. Žalobca má za to, že súd správne právne posúdil, že tento znalecký posudok bol vypracovaný v trestnom konaní ku dňu 23.02.2015, pričom konajúci vyšetrovateľ zastavil trestné stíhanie z dôvodu, že skutok nie je trestným činom, teda posudzoval trestnoprávnu rovinu konania osôb pri uzatváraní predmetnej dohody, a nie nárok vyplývajúci z občianskoprávných predpisov. K námietke žalovanej, že pohľadávky žalobcu nesmerujú proti jej manželovi, žalobca uviedol, že s touto námietkou sa vyčerpávajúco zaoberal nielen súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, ale aj odvolací súd v uzneseniach č. k. 19Co/84/2020-989 z 18.11.2020, č. k. 19CoE/39/2015-92 z 27.6.2015 a č. k. 2CoE/180/2016-384 z 25.08.2016, ako aj Krajský súd Banská Bystrica v uznesení č. k. 2CoE/292/2019-269 z 28.5.2020, pričom žalovaná neuviedla žiadne iné právne relevantné skutočnosti, ktoré by neboli vo vyššie uvedených rozhodnutiach súdov už preskúmané a zamietnuté.

3.1 Tvrdenie žalovanej, že žiaden súd neurčil, že žalobca má voči dlžníkovi pohľadávku vymáhateľnú na súde, je podľa žalobcu v príkrom protiklade s právoplatným uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4EcuD/1/2019 z 28.08.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2CoE/292/2019 z 28.05.2020. Námietka žalovanej, že sa jedná len o formálne uznanie vykonateľnosti, sa nezakladá na pravde. V uvedenom exekučnom konaní bolo uznesenie Vyššieho krajského súdu Viedeň sp. zn. 13 R 234/14y zo dňa 19.01.2015 vyhlásené za vykonateľné v Slovenskej republike napriek námietkam žalovanej totožným s tými, ktoré vzniesla aj v tomto konaní. K námietke premlčania žalobca uviedol, že si včas uplatnil v premlčacej dobe právo na súde v meritórnom konaní pred rakúskym súdom a následne navrhol výkon rozhodnutia v konaniach 5Er/93/2015, 79Ek/921/2018, 4EcuD/1,2/2019, 15Ek/2013/2019 a 40OdK/268/2022. Počas uvedených konaní premlčacia doba neplynula a k premlčaniu nedošlo. Poukázal aj na § 166h ods. 1 a 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii, podľa ktorého oddĺžením zostáva nedotknuté právo veriteľa v rozsahu jeho pôvodnej pohľadávky domáhať sa podľa Občianskeho zákonníka jej uspokojenia z toho, čo odporovateľným právny úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a to dokonca aj vtedy, ak je pohľadávka veriteľa premlčaná.

3.2 Napokon žalobca uviedol, že súd nevychádzal len z jeho tvrdení, ale aj priamo z vyjadrenia žalovanej, ktorá vypovedala, že mala prehľad o všetkých právnych úkonoch povinného, nakoľko pre neho roky pracovala a spracovávala prijaté a odoslané faktúry, bolo jej známe, že manžel predmetnú pohľadávku neuznáva. Žalovaná nevedela súdu relevantne vysvetliť ani časovú následnosť náhleho a ničím neodôvodneného odporovaného vyporiadania, ani jeho neobvykle dohodnutý obsah, ani následné masívne zbavovanie sa bonitného majetku povinného.

4. Žalovaná v ďalšom písomnom vyjadrení zotrvala na svojich tvrdeniach uvedených v odvolaní. V súvislosti s posudzovaním okamihu, ku ktorému sa má skúmať ukrátenie veriteľa opätovne poukázala na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 136/09 zo dňa 23.06.2009 a na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/109/2007 a sp. zn. 2MCdo/10/2013 s tým, že listinnými dôkazmi – z evidencie vozidiel ako aj znaleckým posudkom – bolo nepochybne preukázané, že v čase vykonania napadnutého úkonu mal dlžník ešte zostávajúci majetok najmenej 1 139 430,- eur, čo je účtovná hodnota – najnižšia (zohľadňujúca aj nulovú účtovnú hodnotu niektorých vozidiel), nakoľko vozidlá mali oveľa vyššiu hodnotu, pričom pohľadávka žalobcu bola vo výške 58 169,70 eur s príslušenstvom. Z vykonaného dokazovania nesporne vyplynulo, že úkony, ktorými malo dôjsť k ukráteniu žalobcu, sú úkony prevodu vozidiel, ktoré nastali po uzatvorení napadnutej dohody.

4.1 Žalovaná tiež zopakovala, že v danom prípade celý majetok patril 100 % jednému a 100 % druhému manželovi, nešlo o prevod, došlo iba k diverzifikácii majetku po zrušení BSM. Žalovaná zdôraznila, že

uniesla bremeno vyvrátenia zákonnej domnienky a preukázala, že vynaložila dôslednú starostlivosť a bola správne presvedčená o tom, že dlžník nemal dôvod vyporiadať BSM robiť za účelom neuhradenia pohľadávky žalobcu, keďže (okrem toho, že mu po vyporiadaní zostal majetok v hodnote viac ako milión eur) už aj mesačné obraty dlžníka predstavovali 250 000,- eur a pokiaľ by dlžník uznal pohľadávku žalobcu, mohol ju kedykoľvek bez problémov uhradiť. To čo sa stalo následne po uplynutí niekoľkých rokov, nie je možné pripisovať na jej ľarchu. Žalovaná tiež zotrvala na tom, že údajný exekučný titul trpí absenciou materiálnej vykonateľnosti, keďže povinný subjekt nie je dostatočne individualizovaný a z uvedeného dôvodu nemal byť vyhlásený za vykonateľný. Všetky návrhy žalobcu na vykonanie exekúcie na základe listiny, o ktorú opiera svoj nárok žalobca aj v tomto spore, boli zastavené a žiaden súd doposiaľ právoplatne nerozhodol o tom, či právo žalobcu je dané.

5. Žalobca v ďalšom písomnom vyjadrení uviedol, že trvá na tom, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je založený na jasných, právne určitých a nespochybniteľných faktoch a právnych aspektoch. Súd sa riadne a komplexne vyrovnal so všetkými vykonanými dôkazmi, argumentmi a tvrdeniami žalovanej, rozhodnutie riadne odôvodnil a neodklonil sa od ustálenej súdnej praxe. V odôvodnení bol súd konzistentný a jasne vysvetlil dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu a žalovaná nepredložila žiadne dôkazy, ktoré by svedčili o opaku. Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 136/09 zo dňa 23.06.2009 svedčí skôr v prospech žalobcových tvrdení, nakoľko predmet rozhodovania ústavného súdu spočíval v ustálení výkladu pojmu „vymáhateľná pohľadávka“ v zmysle § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka, kedy sa ústavný súd stotožnil s právnym názorom Najvyššieho súdu SR obsiahnutým v rozsudku sp. zn. 3Cdo/102/99 zo dňa 23.12.1999 a za vymáhateľnú ustálil takú pohľadávku, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní.

5.1 Žalobca zopakoval, že žalovaná ako zamestnankyňa dlžníka (jej manžela) pred súdom deklarovala, že mala prehľad o všetkých faktúrach svojho manžela, keďže ich spracovávala, pričom nielenže nepreukázala, že nevedela o úmysle jej manžela ukrať veriteľa, ale aj sama pred súdom uviedla, že manžel pohľadávku neuznáva, a preto ju odmieta zaplatiť. Žalovaná nevedela hodnoverným spôsobom preukázať iný relevantný motív (dôvod) zvoleného okamihu pre vyporiadať BSM, t. j. prečo sa práve v čase hroziacej vysokej exekúcie voči jej manželovi odrazu rozhodli vyporiadať si BSM, hoci jej manžel podnikal už roky predtým, ani iný relevantný motív (dôvod) zvoleného obsahu rozdelenia majetku, keďže bonitný nehnuteľný majetok prešiel na žalovanú a hnutelný majetok rýchlo strácajúci hodnotu, ktorý je o. i. aj ľahko prevoditeľný na tretie osoby do zahraničia, prešiel na jej manžela.

6. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ktorého dôvody sú správne (§ 387 ods. 2 CSP), pričom odvolací súd na zdôraznenie ich správnosti a k odvolacím námietkam žalovanej dopĺňa nasledujúce:

7. Podľa § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkové právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

8. Podľa § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník učinil v posledných troch rokoch v úmysle ukrať svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukraťený a ku ktorým došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a § 117 Občianskeho zákonníka), alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb, s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrať veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

9. Pokiaľ ide o námietku žalovanej, že rozsudok Krajského súdu Eisenstadt č. k. 4 CG 257/11 k-42 z 25.08.2014 v spojení s rozhodnutím Vyššieho krajského súdu Viedeň č. k. 13 R 234/14y z 19.01.2015 nie je vykonateľným exekučným titulom pre vadu v označení žalovaného, odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvej inštancie v tom, že označenie žalovaného menom, priezviskom a bydliskom je možné považovať za dostatočné. Platí to o to skôr, že – ako už uviedol Krajský súd v Banskej Bystrici v uznesení č. k. 2CoE/292/2019-269 z 28.05.2020 – samotný manžel žalovanej používal v obchodnom

styku so žalobcom (na faktúre) označenie zhodné s jeho označením v záhlaví uvedených rozsudkov (Koleno transport, H. D., J. E. XXXX/XX, XXX XX F. G. F.).

10. Zastavenie exekúcie uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 5Er/93/2015-554 z 09.02.2018 bolo založené výlučne na procesných dôvodoch (že vydaniu poverenia pre súdneho exekútora malo predchádzať doručenie návrhu na vykonanie exekúcie povinnému do vlastných rúk a vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho exekučného titulu), toto rozhodnutie teda nezakladá res iudicata a nemožno ho interpretovať ako potvrdenie neexistencie exekučného titulu. Napokon, Okresný súd Banská Bystrica v konaniach vedených pod sp. zn. 4E cud/1/2019 a 4E cud/2/2019 vyhlásil obe rozhodnutia rakúskych súdov za vykonateľné v Slovenskej republike, pričom tak okresný súd, ako aj v odvolacom konaní Krajský súd v Banskej Bystrici sa meritórne zaoberali námietkou dlžníka (tam povinného), že je v posudzovaných rozhodnutiach rakúskych súdov nesprávne označený. Nie je teda pravdivé tvrdenie žalovanej, že žiaden súd neurčil, že žalobca má pohľadávku vymáhateľnú na súde voči dlžníkovi.

11. Skutočnosť, že v súčasnosti neprebíha exekúcia voči dlžníkovi (manželovi žalovanej) je len dôsledkom toho, že bol v konaní podľa zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii oddĺžený. Samotné oddĺženie však v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. februára 2024 sp. zn. 9Cdo/215/2022 (R 23/2024) nespôsobuje nemožnosť odporovať právnomu úkonu dlžníka podľa § 42a a § 42b Občianskeho zákonníka aj v prípade, ak v dôsledku oddĺženia dlžníka nedisponuje voči nemu vymáhateľnou pohľadávkou. V tejto súvislosti teda súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenie § 166h ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení účinnom v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku.

12. Odvolací súd však v súvislosti s vykonateľnosťou pohľadávky žalobcu považuje za potrebné uviesť, že za vymáhateľnú pohľadávku v zmysle ustanovenia § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka nie je možné považovať len pohľadávku judikovanú vo forme vykonateľného súdneho rozhodnutia (exekučný titul), ale každú pohľadávku, ktorú možno úspešne vymáhať v základnom súdnom konaní, aj keď (ešte) nebola priznaná súdnym rozhodnutím (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 23.12.1999 sp. zn. 3 Cdo 102/99 - B. 44/2001). Odvolací súd si je vedomý polemik a odlišných rozhodnutí (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.03.2019 sp. zn. 5Cdo/109/2018, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 17.12.2013 sp. zn. 6Cdo/253/2012), ktoré však vyústili do potvrdenia právnej vety z rozhodnutia R 44/2001 (a to najmä uznesením Veľkého senátu Najvyššieho súdu SR zo dňa 17.05.2022 sp. zn. 1VCdo/1/2022, ako aj už citovaným uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27.02.2024 sp. zn. 9Cdo/215/2022 – R 23/2024). To znamená, že predmetnej dohode o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov (BSM) v tomto spore bolo možné odporovať bez ohľadu na to, či žalobca disponuje vykonateľným súdnym rozhodnutím alebo nie.

13. Je tiež potrebné uviesť, že odporovať možno aj dohode o vyporiadaní BSM (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30.10.2019 sp. zn. 2Cdo/219/2019), preto neobstojí argument žalovanej, že vyporiadanie BSM predstavuje len akúsi „diverzifikáciu“ majetku, ktorý už predtým patril 100 % jednému a 100 % druhému manželovi. Tu súd prvej inštancie správne konštatoval, že v preskúmvanej veci navyše nešlo o rovnomerné (paritné) vyporiadanie BSM, ale skôr o vyňatie (lukratívnych) nehnuteľností z masy zrušeného BSM a ich presunutie do výlučného vlastníctva žalovanej (pričom ťahače a návesy, ktorých hodnotou argumentovala žalovaná, podľa § 143 Občianskeho zákonníka ani nepatrili do BSM, keďže slúžili na podnikanie jej manžela). Žalovaná nijako nevysvetlila účel tohto právneho úkonu (disparitného čiastočného vyporiadania BSM) a ani nebolo zrejmé, ako bola vyporiadaná zvyšná časť zrušeného BSM (ak nejaká zostala).

14. Z ustanovenia § 42a ods. 3 písm. a) Občianskeho zákonníka je zrejmé, že pri právnych úkonoch medzi blízkymi osobami nie je potrebné preukazovať vedomosť žalovaného o úmysle dlžníka ukrať žalobcu, zákon ju predpokladá s tým, že dáva žalovanému možnosť preukázať, že tento úmysel dlžníka nemohol ani pri náležitej starostlivosti poznať. V preskúmvanej veci nebolo sporné, že žalovaná vedela o pohľadávke žalobcu voči svojmu manželovi a o neochote svojho manžela túto pohľadávku uznať a uhradiť. Žalovaná však spochybňovala svoju vedomosť o úmysle svojho manžela ukrať žalobcu, resp. spochybňovala samotnú existenciu takéhoto úmyslu u jej manžela (čo by malo logicky za následok jej nemožnosť poznať takýto úmysel, ak by neexistoval). Tu dôkazné bremeno zaťažovalo žalovanú.

15. Aj keď – ako správne uviedol súd prvej inštancie s odkazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/32/2003 – vecná legitímácia strán sporu sa posudzuje podľa stavu v čase vyhlásenia rozhodnutia, vedomosť žalovaného o úmysle ukrátiť veriteľa je v zmysle § 42a ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka potrebné posudzovať podľa okolností existujúcich v čase vykonania ukracujúceho právneho úkonu. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že zákon vyžaduje od žalovaného „náležitú starostlivosť“. Je zrejmé, že skutočná trhová hodnota vecí môže byť podstatne odlišná od ich účtovnej hodnoty, pričom vo vzťahu k motorovým vozidlám (ktorých vlastníctvom argumentuje žalovaná) je všeobecne známe, že ich trhová hodnota v porovnaní s obstarávacou cenou nového vozidla rapidne klesá už v prvých rokoch. Za náležitú starostlivosť preto nemožno považovať len oboznámenie sa s účtovnou evidenciou dlžníka (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 31.10.2000 sp. zn. 21 Cdo 864/2000; obdobne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21.03.2013 sp. zn. 1Obo/102/2010).

16. Z uvedených dôvodov považoval odvolací súd za správny aj právny názor súdu prvej inštancie, že kým pre účely trestného konania mohli v zmysle trestnoprávnej zásady „in dubio pro reo“ postačovať údaje z účtovnej evidencie manžela žalovanej (z ktorých vychádzala aj znalkyňa O. C. P. v znaleckom posudku č. 30/2016), pre preukázanie nevedomosti žalovanej o úmysle ukrátiť veriteľa v zmysle § 42a ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, resp. pre preukázanie neexistencie takéhoto úmyslu bolo potrebné preukázať na strane žalovanej „náležitú starostlivosť“ (čo je vyššia miera starostlivosti než v trestnom konaní) v čase podpisu odporovanej dohody o vyporiadaní BSM, najmä zistenie skutočnej trhovej hodnoty vecí, ktoré zostali v majetku manžela žalovanej. Takúto starostlivosť žalovaná nepreukázala, a ani netvrdila (žalovaná v odvolaní uviedla, že preukázala trhovú cenu vozidiel a návesov 800 000,- eur, neuviedla však, z akých dôkazov má táto trhová cena vyplývať). Vzhľadom na okolnosti uzavretia odporovanej dohody, ako ich zistil súd prvej inštancie (bola uzavretá po odblokovaní majetku v exekučnom konaní, s vedomím o existencii pohľadávky žalobcu, išlo o disparitné čiastočné vyporiadanie BSM výlučne v prospech žalovanej, bez vyrovnacieho podielu v prospech jej manžela) a vzhľadom k tomu, že žalovaná tieto okolnosti dostatočne nevysvetlila, súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru, že žalovaná neunesla dôkazné bremeno na vyvrátenie zákonnej prezumpcie jej vedomosti o úmysle manžela týmto právnym úkonom ukrátiť veriteľa.

17. Napokon k námietke premlčania vznesenej žalovanou odvolací súd uvádza, že žaloba bola podaná v trojročnej (prekluzívnej) lehote od vykonania odporovaného právneho úkonu podľa § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka. Skutočnosť, či došlo k premlčaniu samotného nároku (pohľadávky) žalobcu voči manželovi žalovanej nie je pre určenie neúčinnosti právneho úkonu relevantná – to by mohlo byť predmetom skúmania v samotnom nachádzacom súdnom konaní, prípadne v exekučnom konaní. Súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenie § 166h ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii, podľa ktorého oddĺžením zostáva nedotknuté právo veriteľa domáhať sa podľa Občianskeho zákonníka uspokojenia z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a to aj vtedy, ak pohľadávka veriteľa je premlčaná.

18. Na základe vyššie uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie dospel k správne skutkovým zisteniam a správne tiež vec právne posúdil (aplikoval správne ustanovenia hmotného práva a tieto aj správne interpretoval). Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

19. K výroku o trovách konania odvolací súd uvádza, že v civilnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok konania alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie správne konštatoval, že žalobca bol v spore plne úspešný (a to aj v čiastkových konaniach týkajúcich sa neodkladného opatrenia). Preto súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 CSP a priznal náhradu trov konania v celom rozsahu (100 %) úspešnému žalobcovi proti neúspešnej žalovanej. Ako vecne správny preto odvolací súd potvrdil aj výrok o trovách konania.

20. Aj v odvolacom konaní mal plný úspech žalobca, preto mu odvolací súd v súlade s ustanoveniami § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP priznal proti neúspešnej odvolateľke (žalovanej) nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania,

rovnako ako o výške náhrady trov konania pred súdom prvej inštancie, rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).